

c
ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/19/3106

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	07.10.2019 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	28.08.2019
Teabevaldaja	Terviseamet aadress: Paldiski mnt 81, 10617 Tallinn e-posti aadress: kesk@terviseamet.ee
Vaide esitaja	Medita Baltics AS aadress: Teguri 37b, 50107 Tartu e-posti aadress: xxxxxx.xxxxxxx@medita.ee

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lg 2). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- Vaide esitaja esitas 09.08.2019 Terviseametile pöördumise, mis oli pealkirjastatud „Teabenõue“ ning milles vaide esitaja palus Terviseametil *täpsustada, miks on Amet jätnud täitmata õigusnormiga majandushaldusametusele pandud kohustused ning millise kehtiva õigusnormi alusel on Amet jätnud lahendamata Medita poolt 01.03.2019 ja 01.07.2019 esitatud tegevusloa muutmise taotlused aadressil Teguri 37b Tartu. Samuti palus vaide esitaja teabenõudega väljastada ametnike nimed, kelle tööülesanne on/oli nimetatud taotluste menetlemine*
- Kuna Terviseamet seaduses sätestatud tähtaja jooksul vaide esitaja teabenõudele ei vastanud, esitas vaide esitaja Terviseameti tegevuse peale teabenõudele vastamata jätmise osas vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspeksioonil (edaspidi AKI):

AvTSi § 51 alusel teha Terviseametile (edaspidi Amet) ettekirjutus AS Medita Baltics (edaspidi Medita) poolt 09.08.2019 esitatud teabenõudele ettenähtud tähtajal mittevastamise, mittenõuetekohase menetlemise ja täitmise osas, mh kohustades Ametit: vastama ja selgitama Meditale teabenõudes toodud alustel, miks on Amet jätnud täitmata õigusnormiga majandushaldusasutusele pandud kohustuse, millise kehtiva õigusnormi alusel on Amet jätnud menetlemata Medita poolt 01.03.2019 ja 01.07.2019 esitatud tegevusloa muutmise taotlused ning väljastama ametniku nimi, kelle tööülesanne on/oli nimetatud taotluse menetlemine.

Asjaolud

1) Medita esitas 01.03.2019 MsÜS2 § 19 lg 1 ja § 32 lg 1 alusel Ametile taotluse³ tegevusloa L03885 kõrvaltingimuste muutmiseks, mh aadressil Teguri 37b Tartu teenuste iseseisev ambulatoorne õe vastuvõtu teenus ja radioloogiateenused lisamiseks tegevusloale.

Medita esitas MsÜS § 19 lg 6 ja § 20 lg 2 alusel tegevusloa muutmiseks vajalikud kontrollieseme (lisa) dokumendid 20.05.2019.

MsÜS § 19 lg 5 p 1 sätestab, et majandushaldusasutus esitab taotluse esitajale hiljemalt taotluse esitamisele järgneval kolmandal tööpäeval esmase vastuse, mis sisaldab teavet taotluse menetluse alustamise päeva kohta.

Amet pole Meditat alates taotluse esitamisest informeerinud menetluse alustamisest vms.

Taotluse esitamise järgselt on Ameti vaneminspektor koostanud tegevusloa taotluse kontrollieseme vastavuse kontrollakti nr nr 6.4-1/19/3926-15, mis sedastab, et paikvaatlusel on kinnitatud 01.03.2019 Ametile esitatud taotluse kontrolliesemete olemasolu aadressil Teguri 37b Tartu, mh iseseisva ambulatoorse õe vastuvõtu teenuse ja radioloogiateenuse osas.

MsÜS § 19 lg 8 sätestab, et majandushaldusasutus annab ettevõtjale tegevusloa kohe, kui on tuvastatud tegevusloa kontrolliesemesse kuuluvate nõuete täitmine.

Amet pole Meditale Teguri 37b Tartu nõuete täitmise järgselt iseseisva ambulatoorse õe vastuvõtu teenuse ja radioloogiateenuste osutamiseks tegevusluba väljastanud.

09.08.2019 esitas Medita Ametile teabenõude ning palus täpsustada, miks on Amet jätnud täitmata õigusnormiga majandushaldusasutusele pandud kohustused ning millise kehtiva õigusnormi alusel on Amet jätnud lahendamata Medita poolt 01.03.2019 esitatud tegevusloa muutmise taotluse aadressil Teguri 37b Tartu. Samuti paluti teabenõudega väljastada ametniku nimi, kelle tööülesanne on/oli nimetatud taotluse menetlemine.

Amet on vaide esitajat teavitanud, et on teabenõude 09.08.2019 kätte saanud

AvTS § 18 lg 1 sätestab, et teabenõue täidetakse viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Amet ei ole Medita esitatud teabenõudele vastanud.

Amet on rikkunud vaide esitaja õigusi, jättes ettenähtud tähtajal vastamata teabenõudele ning jätnud teabenõude nõuetekohaselt menetlemata ja täitmata.

2) Medita esitas 01.07.2019 MsÜS1 § 34 lg 2 alusel Ametile taotluse tegevusloa L03885

kõrvaltingimuse muutmiseks aadressil Teguri 37b Tartu.

MsÜS § 19 lg 5 p 1, § 20 lg 1, § 30 lg 1, § 32 lg 2 p 1, § 33 lg 1 ja § 58 lg 3 sätestab, millistel alustel majandushaldusasutus tegevusloa muutmise taotluse lahendab.

MsÜS § 30 lg 1 sätestab, et ettevõtja teatab loakohustusega tegevusala puhul tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude või kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutmise kavatsusest tegevusloa andmiseks pädevale majandushaldusasutusele vähemalt 30 päeva enne kavandatavat muutmist.

MsÜS § 20 lg 1 sätestab, et majandushaldusasutus lahendab tegevusloa taotluse tegevusloa andmise või andmisest keeldumisega 30 päeva jooksul taotluse esitamisest arvates. MsÜS § 33 lg 1 sätestab, et majandushaldusasutus lahendab ettevõtja esitatud tegevusloa muutmise taotluse tegevusloa andmiseks sätestatud korras.

Amet ei ole Medita taotlust lahendanud.

MsÜS § 19 lg 5 p 1 sätestab, et majandushaldusasutus esitab taotluse esitajale hiljemalt taotluse esitamisele järgneval kolmandal tööpäeval esmase vastuse, mis sisaldab teavet taotluse menetluse alustamise päeva kohta.

Amet pole Meditat alates taotluse esitamisest informeerinud menetluse alustamisest vms.

09.08.2019 esitas Medita Ametile teabenõude ning palus täpsustada, miks on Amet jätnud täitmata õigusnormiga majandushaldusasutusele pandud kohustused ning millise kehtiva õigusnormi alusel on Amet jätnud lahendamata Medita poolt 01.07.2019 esitatud tegevusloa muutmise taotluse aadressil Teguri 37b Tartu. Samuti paluti teabenõudega väljastada ametniku nimi, kelle tööülesanne on/oli nimetatud taotluse menetlemine.

Amet on vaide esitajat teavitanud, et on teabenõude 09.08.2019 kätte saanud.

AvTS § 18 lg 1 sätestab, et teabenõue täidetakse viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul.

Amet ei ole Medita esitatud teabenõudele vastanud.

Amet on rikkunud vaide esitaja õigusi, jättes ettenähtud tähtajal vastamata teabenõudele ning jätnud teabenõude nõuetekohaselt menetlemata ja täitmata.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Andmekaitse Inspeksioon küsib 27.08.2019. a järelepärimises Terviseametilt:

- 1. Mis põhjusel ei ole Terviseamet vaide esitaja teabenõudele vastanud seaduses sätestatud tähtaja jooksul?*
- 2. Kas vaide esitaja 01.03.2019 ja 01.07.2019 taotlused on dokumendiregistris registreeritud? Kui on, siis palun edastada registreerimisnumbrid, mille kaudu on dokumendid leitavad.*
- 3. Kas ametnike nimed, kelle ülesanne oli vaide esitaja taotlusi menetleda on dokumendiregistris avalikud?*
- 4. Juhul kui on, siis miks ei juhatatud vaide esitajat avalikustatud teabe juurde?*
- 5. Juhul kui ei ole, siis mis põhjusel ja miks ei edastatud nimesid teabenõudjale?*
- 6. Juhul kui olete siiski vaide esitaja 09.08.2019 teabenõudele vastanud, palun edastada koopia vaide esitajale edastatud vastusest ka Andmekaitse Inspeksioonile.*

Terviseamet annab vastused eeltoodud küsimustele järgmiselt:

1. 4. – 6. küsimustele vastus:

AS Medita Baltics esitas Terviseametile 09.08.2019 pöördumise, mis on pealkirjastatud kui „teabenõue“. Pöördumises soovib AS Medita Baltics selgitusi seoses AS Medita Baltics tegevusloa L03885 muutmise taotlus(t)e menetlemisel ning soovib täpsustada, miks on Terviseamet jätnud täitmata õigusnormiga majandushaldusasutusele pandud kohustuse ning millise kehtiva õigusnormi alusel on Amet jätnud menetlemata AS Medita Baltics poolt esitatud tegevusloa muutmise taotlused. Samuti palub AS Medita Baltics väljastada ametniku nimi, kelle tööülesanne on/oli nimetatud taotluse menetlemine.

Ei ole kahtlust, et pöördumise näol ei ole hoolimata selle pealkirjast tegemist teabenõudega AvTS § 6 tähenduses, vaid tegemist on tegevusloa menelusega seotud kirjavahetusega, mida võib lugeda sarnaseks ka selgitustaotlusele MSVS § 2 lg 3 mõttes. Pöördumises soovitakse selgitust Terviseameti tegevuse kohta, mitte juba loodud ning eksisteeriva teabe väljastamist.

Terviseamet on pöördumises kirjeldatud menetlused käesolevaks hetkeks lõpetanud ja seega on AS Medita Baltics saanud vastuse pöördumises toodud küsimustele. Kuna tegemist ei olnud teabenõudega AvTS § 6 tähenduses, siis ei ole Terviseamet rikkunud AS Medita Baltics õigusi, kui ei käsitletud 09.08.2019 pöördumist teabenõudena, vaid tegevusloa menelusega seotud kirjavahetusena.

2. küsimusele vastus:

AS Medita Balticsi 01.03.2019 taotlus on Terviseameti dokumendiregistris registreeritud järgmiselt:

04.03.2019 viit 5-7/19/371-1.

AS Medita Balticsi 01.03.2019 taotlus on Terviseameti dokumendiregistris registreeritud järgmiselt:

01.07.2019 viit 6,4-2/19/3755-1.

3. küsimusele vastus:

Vastutava isiku nimed on nähtavad, avalikud: <https://adr.rik.ee/ta/dokument/6605512>; <https://adr.rik.ee/ta/dokument/6537333>; <https://adr.rik.ee/ta/dokument/6276793>.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avalik teave

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mistahes viisil ja mistahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida asutuse valduses olevate dokumentide koopiaid või väljavõtteid asutuse andmekogudest. Kui aga pöördumine eeldab asutuse tegevuse kohta selgituste andmist, milleks on vaja alles vastus koostada, siis selline pöördumine loetakse selgitustaotluseks ning sellele vastatakse vastavalt märgukirjale ja selgitustaotluse vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduses sätestatud korras. Eelnimetatud seaduses sätestatu üle puudub Andmekaitse Inspeksioonil järelevalvepädevus. Samuti puudub Andmekaitse Inspeksioonil pädevus teostada järelevalvet majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud üle. Seega on antud juhul vaide esemeks ainult 09.08.2019 teabenõudele vastamata jätmine.

Teabenõudele vastamine

AvTS § 18 lg 1 kohaselt tuleb teabenõudele vastata viivitamatult, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Juhud, millal teabevaldaja võib teabenõude täitmisest keelduda on ära toodud

AvTS §- s 23. Nii võib AvTS § 23 lg 2 punktist 5 tulenevalt teabenõude täitmisest keelduda kui teabenõude täitmiseks on vajalik selgistuste andmine, mis eeldab vastuse koostamist ehk teabe dokumenteerimist. Sellisel juhul tuleb teabenõude täitmisest 5 tööpäeva jooksul keelduda ning keeldumist põhjendada (AvTS § 23 lg 3) selgitades, et tegemist ei ole teabenõudega AvTS-i mõistes.

Antud juhul on vaide esitaja 09.08.2019 edastanud Terviseametile pöördumise, mis oli pealkirjastatud „Teabenõue“. Oma pöördumises palus vaide esitaja *täpsustada, miks on Terviseamet jätnud täitmata õigusnormiga majandushaldusametusele pandud kohustused ning millise kehtiva õigusnormi alusel on Terviseamet jätnud lahendamata Medita poolt 01.03.2019 ja 01.07.2019 esitatud tegevusloa muutmise taotlused aadressil Teguri 37b Tartu. Samuti palus vaide esitaja edastada ametnike nimed, kelle ülesanne oli eelnimetatud taotluste menetlemine.*

Terviseamet on oma vastuses Andmekaitse Inspektsioonile asunud seisukohale, et kuna vaide esitaja on küsinud selgitusi, siis ei olnud vaide esitaja 09.08.2019 pöördumisega Terviseameti poole tegemist teabenõudega, vaid tegemist oli tegevusloa menetlusega seotud kirjavahetusega, mida võib lugeda sarnaseks ka selgitustaotlusele MSVS § 2 lg 3 mõttes. Pöördumises soovitakse selgitust Terviseameti tegevuse kohta, mitte juba loodud ning eksisteeriva teabe väljastamist.

Andmekaitse Inspektsioon siinkohal Terviseameti seisukohaga üheselt ei nõustu. Kui Terviseametile on edastatud pöördumine, mis on pealkirjastatud „Teabenõue“, tuleb sellele vastata viie tööpäeva jooksul, kas siis väljastada soovitud teave või keelduda teabenõude täitmisest, kui pöördumine ei ole oma sisult teabenõue. Ei saa eeldada, et kodanikud ning eraõiguslikud juriidilised isikud peaksid alati täpselt teadma, millisel juhul on tema pöördumine teabenõue või millisel juhul selgitustaotlus või millisel juhul on tegemist menetlusalase kirjavahetusega ehk siis millises seaduse alusel peab asutus tema pöördumisele vastama. Küll aga peab seda teadma asutus.

Lisaks eeltoodule soovis vaide esitaja teada ka ametnike nimesid, kelle kohustus oli vaide esitaja taotlusi menetleda, mis on avalikud asutuse dokumendiregistris. Nimelt sätestab AvTS § 12 lg 1 punkt 1, et teabevaldajad, kelleks on ka Terviseamet, on kohustatud registreerima dokumendiregistris asutusele saabunud ja asutusest väljasaadetud dokumendid. Lisaks kohustab AvTS § 12 lg 4 saabunud ja lahendamist vajavate dokumentide kohta kandma dokumendiregistrisse ka vastamise tähtaja ning vastuse koostamise või lahendamise korraldamise eest vastutava struktuuriüksuse nimetuse ja ametniku või töötaja nime, kes vastuse koostab.

Seega oli teabenõudes soovitud ametnike nimed dokumendiregistris dokumenteeritud kujul olemas ja avalikud, mida on võimalik väljastada teabenõude korras. Eeltoodust tulenevalt sisaldas vaide esitaja 09.08.2019 pöördumine nii teabenõuet kui selgitustaotlust. Seega oli Terviseametil kohustus täita teabenõue (väljastada soovitud ametnike nimed või juhatada dokumendiregistris avalikustatud nimede juurde) viie tööpäeva jooksul. Nimelt lubab AvTS § 21 jätta soovitud teabe väljastamata, kui soovitud teave on avalikustatud, kuid teabenõudja tuleb sellisel juhul juhatada avalikustatud teabe juurde. Selgituste küsimise osas oli Terviseametil võimalik keelduda teabenõude täimisest, selgitades, et selles osas on tegemist selgitustaotlusega, millele vastatakse 30 päeva jooksul.

Terviseamet on oma vastuses Andmekaitse Inspektsioonile selgitanud, et kuna Terviseamet on vaites toodud menetlused lõpetanud, siis on AS Medita Baltics saanud vastuse pöördumises toodud küsimustele. Kuna Andmekaitse Inspektsioonil puudub selgitustaotlustele vastamise üle järelevalvepädevus, siis ei võta inspektsioon seisukohta, kas vaide esitaja on saanud vastused oma pöördumises esitatud küsimustele või ei.

Kuigi Terviseamet ei ole antud juhul menetlenud vaide esitaja pöördumist nõuetekohaselt, st vastanud pöördumisele, mis sisaldas nii selgitustaotlust kui teabenõuet, seaduses sätestatud tähtaja jooksul ning juhatanud vaide esitajat avalikustatud teabe juurde, ei tee Andmekaitse Inspektsioon proportsionaalsuse põhimõttest lähtuvalt Terviseametile ettekirjutust. Seda põhjusel, et käesolevas vaideotsuses on Terviseameti selgitustes lingid, mille kaudu on leitavad ametnike nimed, kes olid vastutavad konkreetsete taotluste menetlemise eest.

HMS § 5 lg 2 sätestab, et haldusmenetlus viiakse läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Lähtudes eeltoodust, kuna menetlejate nimed on vaide esitajale kättesaadavad käesoleva vaideotsuse kaudu ning selgitustaotlustele vastamise osas puudub inspektsioonil järelevalvepädevus, siis jätab Andmekaitse Inspektsioon vaide rahuldamata. Küll aga tuleb Terviseametil edaspidi isikute pöördumistele, mis on pealkirjastatud „Teabenõue“, vastata viie tööpäeva jooksul, kas väljastada soovitud teave või keelduda teabenõude täitmisest, kui selleks on seadusest tulenev alus.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel